

**МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ
БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦИОКУЛЬТУРНЫХ КОММУНИКАЦИЙ**

Кафедра теории и практики перевода

СЫСОЙ
Екатерина Игоревна

**СПОСОБЫ ВЫРАЖЕНИЯ ОТРИЦАНИЯ В НЕМЕЦКОМ ЯЗЫКЕ И
ТЕКСТЕ (НА ПРИМЕРЕ РОМАНА Э.М. РЕМАРКА «ТРИУМФАЛЬНАЯ
АРКА»)**

Дипломная работа

Научный руководитель:
заведующий кафедрой теории и
практики перевода, кандидат
филологических наук, доцент
Т.В. Никитенко

Допущена к защите

«___» _____ 2022 г.

Заведующий кафедрой теории и практики перевода
кандидат филологических наук, доцент Т.В. Никитенко

Минск, 2022

РЕФЕРАТ

Дипломная работа 104 стр., 2 главы, 1 приложение, 4 иллюстрации, 52 источника.

Ключевые слова: ОТРИЦАНИЕ, НЕМЕЦКИЙ ЯЗЫК, СПОСОБЫ ВЫРАЖЕНИЯ ОТРИЦАНИЯ, МОРФОЛОГИЧЕСКИЙ УРОВЕНЬ, СЛОВООБРАЗОВАТЕЛЬНЫЙ УРОВЕНЬ, ЛЕКСИЧЕСКИЙ УРОВЕНЬ, ИМПЛИЦИТНОЕ ОТРИЦАНИЕ, НЕМЕЦКОЯЗЫЧНЫЙ ТЕКСТ, КАТЕГОРИЯ ОТРИЦАНИЯ, ОТРИЦАТЕЛЬНЫЕ СЛОВА.

Объект исследования: категория отрицания, представленная в немецкоязычном тексте романа Э.М. Ремарка «Триумфальная арка».

Цель исследования: комплексное исследование средств и способов для выражения отрицания в немецком языке и в тексте немецкоязычного романа и выявление специфических особенностей, присущих данной категории, а также анализ частоты использования отрицательных средств в немецкоязычном тексте.

Методы исследования: описательный и сравнительный метод, трансформационный метод, метод компонентного анализа, контекстуальный и семантический анализ, метод сплошной выборки, метод классификации, статистический метод.

Полученные результаты и их новизна: в работе представлены подходы к дефинированию отрицательных средств немецкого языка на морфологическом, словообразовательном, лексическом уровне, а также отрицательных средств с имплицитным отрицанием на синтаксическом уровне. Выявлены отрицательные средства, функционирующие в немецкоязычном тексте. Обнаружена и представлена функциональная специфика категории отрицания и отрицательных средств в немецком языке и немецкоязычном тексте. Выявлены и представлены отрицательные средства на каждом из предложенных языковых уровней в тексте на немецком языке, а также продемонстрированы правила их функционирования. Показана и представлена частота употребления отрицательных средств в немецкоязычном романе.

Практическая значимость исследования и область применения: результаты исследования могут найти применение при изучении теоретических аспектов функционирования категории отрицания в немецком языке, а также применяться при написании учебных пособий по лингвистическим дисциплинам, устному переводу, письменному переводу, грамматике немецкого языка, по теории и практике перевода. Экспериментальный корпус исследования может использоваться в качестве научного и практического материала для изучения актуализированности языковых единиц в категории отрицания.

РЭФЕРАТ

Дыпломная праца 104 стар., 2 главы, 1 дадатак, 4 ілюстрацыі, 52 крыніцы.

Ключавыя словы: АДМАЎЛЕННЕ, НЯМЕЦКАЯ МОВА, СПОСАБЫ ВЫРАЖЭННЯ АДМАЎЛЕННЯ, МАРФАЛАГІЧНЫ ЎЗРОВЕНЬ, СЛОВАЎТВАРАЛЬНЫ ЎЗРОВЕНЬ, ЛЕКСІЧНЫ ЎЗРОВЕНЬ, ИМПЛИЦИТНОЕ АДМАЎЛЕННЕ, НЯМЕЦКАМОЎНЫ ТЭКСТ, КАТЭГОРЫЯ АДМАЎЛЕННЯ, АДМОЎНЫЯ СЛОВЫ.

Аб'ект даследавання: катэгорыя адмаўлення, прадстаўленая ў нямецкамоўным тэксце рамана Э. М. Рэмарка "Трыумфальная арка".

Мэта даследавання: апісальны і параўнальны метады, трансфармацыйных метады, метады кампанентнага аналізу, кантэкстуальнай і семантычнага аналізу, метады суцэльнай выбаркі, метады класіфікацыі, статыстычны метады.

Атрыманыя вынікі і іх навізна: у працы прадстаўлены падыходы да дэфініравання адмоўных сродкаў нямецкай мовы на марфалагічным, словаўтваральным, лексічным узроўні, а таксама адмоўных сродкаў з імпліцытных адмаўленнем на сінтаксічным узроўні. Выяўлены адмоўныя сродкі, што функцыянуюць у нямецкамоўным тэксце. Выяўленая і прадстаўлена функцыянальная спецыфіка катэгорыі адмаўлення і адмоўных сродкаў у нямецкай мове і нямецкамоўным тэксце. Выяўлены і прадстаўлены адмоўныя сродкі на кожным іх прапанаваных моўных узроўнях у тэксце на нямецкай мове, а таксама прадэманстраваны правілы іх функцыянавання. Паказана і прадстаўлена частата ўжывання адмоўных сродкаў у нямецкамоўным рамане.

Практычная значнасць: вынікі даследавання могуць знайсці прымяненне пры вывучэнні тэарэтычных аспектаў функцыянавання катэгорыі адмаўлення ў нямецкай мове, а таксама прымяняцца пры напісанні вучэбных дапаможнікаў па лінгвістычных дысцыплінах, вусным перакладзе, пісьмовым перакладзе, граматыцы нямецкай мовы, па тэорыі і практыцы перакладу. Эксперыментальны корпус даследавання можа выкарыстоўвацца ў якасці навуковага і практычнага матэрыялу для вывучэння актуалізаванасці моўных адзінак у катэгорыі адмаўлення.

ABSTRACT

Diploma project 104 pp., 2 chapters, 1 supplement, 4 charts, 52 sources.

Keywords: NEGATION, GERMAN LANGUAGE, MEANS OF EXPRESSING NEGATION, MORPHOLOGICAL LEVEL, DERIVATIVE LEVEL, LEXICAL LEVEL, IMPLICIT NEGATIVE, GERMAN TEXT, CATEGORY OF NEGATION, NEGATIVE WORDS.

The object of the study: the category of negation presented in the German text of the novel by E.M. Remarque "Arc de Triomphe".

The aim of the research: complex study of the means and methods for expressing negation in the German language and in the text of a German-language novel and identifying the specific features inherent in this category, as well as analyzing the frequency of using negative means in the German text.

Methods used in the research: descriptive and comparative method, transformational method, component analysis method, contextual and semantic analysis, continuous sampling method, classification method, statistical method.

The results obtained and their novelty: the paper presents approaches to the definition of negative means of the German language at the morphological, derivational, lexical level, as well as negative means with implicit negation at the syntactic level. The negative means functioning in the German-language text are revealed. The functional specificity of the category of negation and negative means in the German language and the German text is found and presented. Negative means are identified and presented at each of the proposed language levels in the German text, and the rules for their functioning are demonstrated. The frequency of the use of negative means in the German-language novel is shown and presented.

The practical value of the research and spheres of application: the results of the study can be used in studying the theoretical aspects of the functioning of the category of negation in the German language, as well as in writing textbooks in linguistic disciplines, interpretation, written translation, German grammar, theory and practice of translation. The experimental body of the study can be used as a scientific and practical material for studying the actualization of language units in the category of negation.